

۱۴۳ - تشکیلات آتیه دنیا

و نیز از حضرت عبدالهء در رساله مدنیّه است قوله الحکیم: "عالم سیاسی را دو قوه اعظم اقوم لازم قوه تشریحیه و قوه تنفیذیه مرکز قوه تنفیذیه حکومت است و مرجع قوه تشریحیه دانایان هوشمند"

و در سؤال و جواب در عمارت بیلاقی در امریکا قوله الجلیل: "اروپا و سائر جهات مجبور خواهد شد که ترتیبات شما را اجرا کنند در جمیع اروپا تغییرات عظیمه رخ میدهد و مرکزیت حکومت با استقلال داخلی ولایات منتهی میشود و فی الحقیقه این انصاف نیست که یک مملکتی بواسطه یک نقطه حکومت شود زیرا هر قدر عدل و کیاست اعضاء مرکز زیاد باشد از احتیاجات لازمه بلدی و محلی اطلاع تام ندارند و در ترقی جمیع اطراف مملکت منصفانه نمیکوشند مثلاً حالا جمیع آلمان برلین را خدمت میکنند جمیع فرانسه پاریس را خدمت مینمایند جمیع ممالک و مستعمرات انگلیس لندن را زینت میدهد اما حکومت شما خوب ترتیباتی دارد ... معلوم است اگر عمومیت اعزّه را انتخاب نمایند که آنها رؤساء جمهور را انتخاب کنند بهتر است یعنی رئیس منتخب باشد و شاید از این مسائل سیاسیّه آگاه نیستند عوام بحسب صیت میروند و هر مطلبی را فی الحقیقه عقلا ترویج میدهند و این طبیعی است عوام بآنها میگردند کار باید اصلا در دست عقلا باشد نه در دست عوام ولی عقلا باید در نهایت صداقت و خلوص نیت خدمت بعموم ملت نمایند و خیر آنها را حفظ و صیانت کنند و در کلیات امور ملاحظه کنند چون در دست عوام دهید خراب میشود"